

KIRKKONUMMI
KYRKSÄTT

Perusturva
Vård- och omsorgsväsendet

Instruktion för färdtjänst enligt socialvårdslagen från 1.1.2020

Vård- och omsorgsnämnden 10.10.2019 § 89

Kyrkslätt kommun

Sammanfattning

Stödet för rörligheten enligt socialvårdslagen är avsett för äldre personer och andra personer som behöver stöd för rörligheten, men som inte är berättigade till färdtjänst enligt handikappservicelagen. Tjänsterna som stöder rörligheten är avsedda att hjälpa klienten att självständigt sköta dagliga ärenden och upprätthålla det sociala livet.

Det primära sättet att ordna resor är en tillgänglig och fungerande kollektivtrafik, inklusive anrops- och servicetrafik.

Denna instruktion gäller i västra Nyland som omfattar Esbo, Grankulla, Hangö, Ingå, Kyrklätt, Lojo, omsorgssamkommunen Karviainen (Vichtis och Högfors), Raseborg och Sjundeå. Varje kommun beslutar självständigt om instruktionen och den kan ha kommunspecifika skillnader.

Socialvårdslagen 1301/2014 23 § Service som stöder rörligheten

Innehåll

1	Färdtjänst som lagstadgad tjänst	3
1.1	Grunderna för beviljande	3
1.2	Reseområde	3
2	Hur en egen bil inverkar på beviljandet av färdtjänst	3
3	Enkel resa och assistans under resan	3
3.1	Enkel resa.....	3
3.2	Assistans	3
4	Uppehåll i resan.....	3
5	Samåkning.....	4
6	Resor på förhand och i efterhand.....	4
7	Användning av invalidtaxi och trappassistans	4
7.1	Invalidtaxi.....	4
7.2	Trappassistans/trappklättrare.....	4
8	Ledsagare.....	5
9	Andra som reser med klienten	5
10	Rätt till en viss namngiven chaufför på särskilda grunder.....	5
11	Beställning av skjuts	5
12	Betalning av egenandelen för skjutsen.....	5
13	Att avboka en beställd skjuts.....	6
14	Ansökan och beslut om färdtjänst	6
14.1	Ansökan om färdtjänst och bedömning av behovet.....	6
14.2	Beslut om färdtjänst	6
15	Klientprofil.....	7

1 Färdtjänst som lagstadgad tjänst

Färdtjänst enligt **socialvårdslagen** är prövningsbaserad verksamhet för kommunen. Klientens situation bedöms helhetsmässigt med beaktande av livssituationen och den ekonomiska situationen. Tjänsten är avsedd i synnerhet för personer i en ekonomiskt svagare ställning. Färdtjänst beviljas inom ramen för det tillbudsstående anslaget.

1.1 Grunderna för beviljande

Hemkommunen beviljar färdtjänst för en person som har särskilda svårigheter att röra sig och som på grund av sin svaga funktionsförmåga inte kan använda allmänna kollektivtrafikmedel på ett tryggt sätt. Tjänsten beviljas på grundval av en bedömning av servicebehovet som gjorts tillsammans med sökanden. Som färdtjänst beviljas på grundval av det individuella behovet 8–10 enkla taxiresor per kalendermånad. Klienter i vårdboende med omsorg dygnet runt kan beviljas 2–4 enkla taxiresor.

1.2 Reseområde

Klienten får göra taxiresorna till det resmål han eller hon vill. För taxiresorna ersätts högst 30 euro per resa. Om resan kostar mera, betalar klienten den överstigande delen själv.

- En klient som bor i dygnetruntvård utanför hemkommunen beviljas färdtjänst på bostadsorten.

2 Hur en egen bil inverkar på beviljandet av färdtjänst

Färdtjänst kan inte beviljas om klienten har tillgång till en bil och klienten kan använda den.

3 Enkel resa och assistans under resan

3.1 Enkel resa

Klienten beviljas enkla resor. En enkel resa är en resa som slutar på en annan adress än där den börjat. En resa tillbaka hem eller en resa som fortsätter från ett ställe där ett ärende utträttas till ett annat räknas som en ny enkel resa. Den tid som används för utträttande av ärenden, till exempel i butiken, ingår varken i tur- eller returresan.

3.2 Assistans

I en resa med färdtjänst ingår vid behov assistans åt klienten och att bära bagage inifrån in i bilen och från bilen till resmålet. För denna tjänst kan chauffören inte ta ut en separat avgift. Chauffören är dock inte skyldig att fungera som personlig assistent för klienten före eller efter ledsagningen.

4 Uppehåll i resan

Ett nödvändigt, snabbt uppehåll längs rutten som varar cirka 10 minuter är vid behov möjligt.

Ett sådant uppehåll kan till exempel vara ett besök vid bankautomaten eller vid lådan för utgående post.

Uppehållet ska meddelas i förväg vid beställning av resan.

5 Samåkning

Vid samåkning åker flera färdtjänstklienter frivilligt med samma färdtjänstfordon. Klienterna kan stiga på och av längs med rutten. Restiden för varje klient får inte bli oskäligt lång.

Färdtjänstklienterna sporras till frivillig samåkning. Genom samåkning är det möjligt att förbättra tillgången till färdtjänst till exempel i glesbygd samt minska färdtjänstens koldioxidavtryck och kostnader.

Vid samåkning betalar klienten ingen egenandel. Eftersom samåkningen förlänger den körda sträckan, slopas den klientspecifika egenandelsgränsen (30 €), om resan görs i Kyrkslätt eller till Kyrksläotts närmommuner (Esbo + Grankulla, Vichtis, Sjundeå). En resa som sker med samåkning är alltså helt avgiftsfri för klienten på närområdet.

6 Resor på förhand och i efterhand

Antalen enkla resor är månadsvisa. Klienten kan på förhand använda högst fyra (4) enkla resor i månaden av följande kalendermånads resor.

Klienten kan även spara högst fyra resor i månaden för att användas under följande månad. Resorna kan endast sparas till följande kalendermånad.

7 Användning av invalidtaxi och trappassistans

7.1 Invalidtaxi

En klient som på grund av sin funktionsförmåga inte kan använda en vanlig taxi har rätt att använda en s.k. invalidtaxi. I rätten att använda invalidtaxi ingår assistans när resan börjar och slutar, till exempel ut ur bostaden och in i bilen och ut ur bilen och in i bostaden. Om rätten att använda invalidtaxi fattas ett skriftligt beslut och uppgiften om beslutet förs in i klientens uppgifter.

7.2 Trappassistans/trappklättrare

Trappassistans: Chauffören drar för hand en rullstolsbunden klient i trappan.

Trappklättrare: Taxin har en trappklättrare med vilken en rullstolsbunden klient lyfts i trappan.

Om klienten bor i ett hus med trappa utan hiss och det inte är möjligt att installera en ramp kan man vid behov använda trappassistans eller en trappklättrare. Användningen ska vara säker för klienten. Uppgiften om behovet antecknas i beslutet om färdtjänst och förs in i klientens uppgifter.

8 Ledsagare

En ledsagare eller assistent kan åka gratis med klienten. Med ledsagning avses assistans som sker omedelbart före resan, under resan och omedelbart efter resan. Att en ledsagare eller en assistent åker med ska meddelas vid beställning av resan.

9 Andra som reser med klienten

Familjemedlemmar eller andra närstående kan resa med färdtjänstklienten:

- Med undantag för en ledsagare betalar medpassagerarna enligt kollektivtrafiktaxan.
- I samma fordon kan det resa sammanlagt högst fyra (4) personer.
- Medpassagerare ska meddelas vid beställning av resan.

10 Rätt till en viss namngiven chaufför på särskilda grunder

På särskilda grunder kan klienten beviljas rätt att resa med samma chaufför (rätt till en viss namngiven chaufför), om byte av chaufför skulle göra det svårt för klienten att använda färdtjänst på grund av klientens funktionsnedsättning eller sjukdom. Tjänsteinnehavaren antecknar rätten till namngiven chaufför i beslutet om färdtjänst för klienten.

11 Beställning av skjuts

Man kan beställa skjuts på Färdcentralen per telefon, per sms, per e-post samt med en applikation. Vid beställning ska klienten ange adresserna för hämtning och lämning, hämtningstiden, antalet resande samt andra särskilda behov, såsom medföljande hjälpmedel eller behov av assistans.

Skjutsen kan beställas på förhand och då anländer den vid avtalad tid. Om skjutsen beställs som s.k. vanlig beställning, ska den anlända senast 60 minuter efter beställningen. Chauffören kontrollerar klientens identitet i en fotoförsedd identitetshandling, till exempel ett fotoförsett identitetskort.

Man kan också ta en skjuts vid en taxistolpe eller beställa den direkt av en taxiföretagare (förutsätter rätt till namngiven chaufför). En klient som tar skjutsen vid en stolpe eller beställer den direkt av en taxiföretagare ska kontrollera hos chauffören att det är fråga om Färdcentralens avtalsbil. Färdcentralen ersätter inte i efterhand resor som gjorts med andra tjänsteleverantörers bilar. Klienten berättar lämningsadressen och andra behövliga uppgifter för chauffören. Chauffören meddelar beställningen till Färdcentralen som ger en orderbekräftelse och ett pris på resan. Klienten får också en egen orderbekräftelse från Färdcentralen.

12 Betalning av egenandelen för skjutsen

Klienten betalar en egenandel för resan. Egenandelen fastställs av kommunen och den följer kommunens kollektivtrafikpriser. Egenandelen betalas i bilen med ett allmänt betalningsmedel, till exempel med kontanter eller bankkort. Klienten får ett kvitto för betalningen. Klienten kan på

förhand ansöka om befrielse från klientavgiften. Befrielse från egenandelen antecknas i klientprofilen.

13 Att avboka en beställd skjuts

Klienten ska avboka en beställd skjuts senast 60 minuter före avtalad hämtningstid.

Om klienten inte avbokar resan dras den av från det beviljade antalet resor. Av grundad anledning (t.ex. sjukdomsfall) kan resan avbokas senare än 60 minuter före resan utan att resan ifråga går förlorad.

Om taxin är över 30 minuter försenad kan man avboka skjutsen utan att resan går förlorad.

14 Ansökan och beslut om färdtjänst

14.1 Ansökan om färdtjänst och bedömning av behovet

Ansökan om färdtjänst görs till hemkommunen. Ansökan görs av sökanden själv, en intressebevakare eller en av sökanden befullmäktigad person (med fullmakt).

Bedömningen grundar sig på kartläggning av klientens livssituation, levnadsmiljö och det funktionshinder hans eller hennes funktionsnedsättning eller sjukdom medför.

Bedömningen av behovet av färdtjänst baserar sig enligt klientens situation på

- en bedömning av servicebehovet som gjorts av en yrkesutbildad person inom social- eller hälsovården
- läkarutlåtanden/epikriser
- andra utredningar (t.ex. av en fysio- eller ergoterapeut)
- en provresa med offentliga kollektivtrafikmedel

Vid utredningen av klientens behov av färdtjänst bedöms hans eller hennes möjligheter att använda kollektivtrafik (t.ex. låggolvsbussar) och kompletterande servicelinjer. Sökandens förmåga att använda kollektivtrafik med hjälp av en ledsagare beaktas också.

14.2 Beslut om färdtjänst

Beslut om färdtjänst fattas av en tjänsteinnehavare vid kommunen. Klienten får ett skriftligt beslut med motiveringar och anvisningar för sökande av ändring.

Färdtjänst beviljas huvudsakligen så att den gäller tills vidare och på särskilda grunder för viss tid. Beslutet om färdtjänst gäller från beslutsdagen. Klienten kan använda ett fullt antal resor under den första månaden, oberoende av beslutsdatumet. Om klienten till exempel får beslutet 15.2 får han eller hon en hel kalendermånads resor för februari.

Beslutet justeras alltid då klientens förhållanden förändras.

Klienten är skyldig att informera hemkommunen omedelbart om behovet av färdtjänst förändras.

15 Klientprofil

Personalen skapar en s.k. klientprofil för färdtjänstklienten. Utifrån profilen ordnas och profileras skjutsarna så att de passar klienten. Profilen innehåller uppgifter som är nödvändiga för att sköta klientrelationen. Uppgifterna lagras i ett elektroniskt system. Vid lagring av uppgifterna iaktas EU:s allmänna dataskyddsförordning.

I klientprofilen sparas följande uppgifter om klienten:

- Klientnummer
- Personuppgifter
  - namn
  - personbeteckning
  - hemadress
  - telefonnummer
  - e-postadress
  - kontaktspråk
  - annan kontaktperson jämte kontaktuppgifter
- Uppgifter om skjutsen
  - av klienten önskat sätt att bekräfta beställningen
  - hjälpmedel
  - behov av ledsagare
  - kommunikation
  - väsentliga uppgifter om funktionsnedsättningen eller sjukdomen
- Uppgifter om färdtjänstbeslutet
  - giltighet
  - antal och typ av resor, lag (handikappservicelagen/socialvårdslagen)
  - rätt till viss, namngiven chaufför
  - krav på taxi och redskap, t.ex. trappassistans eller invalidtaxi
  - egenandel

När klientens behov av färdtjänst upphör stänger personalen klientprofilen.